

Інтерактивні методи як частина особистісно-орієнтованого навчання

© Різниченко А.В. 2007

Стаття присвячена особистісно-орієнтованому напрямку, що є невід'ємною частиною інтерактивних методів навчання іноземної мови.

Ключові слова: модернізація освітньої діяльності, науково-технічний прогрес, сучасні технології, комунікативна компетенція, інтеракція, інтерактивні методи навчання.

This article is devoted to the personal-oriented direction which is inalienable part of interaction methods in teaching foreign languages.

Key words: educational activity modernization, sci-tech progress, modern technologies, communicative competence, interaction, interactive teaching methods.

Процеси європейської інтеграції постійно впливають на різні сфери суспільного життя в Україні. Не стала винятком і освіта, зокрема вища школа. Наша держава чітко визначила орієнтир на входження в освітній простір Європи, здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті європейських вимог, а також наполегливіше веде роботу щодо приєднання до Болонського процесу.

Освіта стає головним показником інтелектуального, культурного, соціального, економічного розвитку суспільства та держави.

Помітна риса нашого часу – широке впровадження результатів науково-технічного прогресу, внаслідок чого найрізноманітніші пристрої використовуються майже в усіх галузях людської діяльності.

Особливу увагу приділяється галузі сучасних технологій, розробляються нові концепції їх використання у процесі навчання, що зумовлює підвищений інтерес до практики вивчення іноземних мов.

Підготовка спеціалістів до практичного володіння іноземною мовою з професійно орієнтованим спрямуванням – головна мета навчання іноземним мовам у вищих немовних закладах.

Опанування іноземної мови – це набуття студентом комунікативної компетенції для практичного користування: робота з відповідною літературою з фаху, участь у бесідах та конференціях, листування з іноземними партнерами, тобто майстерність застосовувати свої знання у власній практичній діяльності. Це означає необхідність трансформації цілей, що стоять перед викладачами іноземної мови, спонукаючи їх наполегливо збільшувати інтерактивний бік оволодіння іноземною мовою: від навчання іноземній мові до навчання іншомовному мовленню, далі до навчання іншомовній мовленнєвій діяльності і, нарешті, до навчання спілкуванню [4, 83].

Упровадження в навчальний процес комунікативних технологій є цілком очевидною потребою сьогоденної інформаційної революції в освіті.

Робота на занятті, організована за принципами комунікативності, має переваги перед теоретичним підходом до вивчення мови, оскільки мовна компетенція у більшості випадків може бути досягнута через підсвідоме засвоєння мови, активну участь у справжньому спілкуванні, яке має особистісний сенс для учасників. Тобто найефективнішим засобом вивчення мови є ситуація, за якої мова використовується як засіб для чогось іншого.

Організація навчального процесу з іноземної мови на сучасному етапі повинна максимально враховувати особисті потреби, інтереси та особистісні здібності студента, з метою отримання повноправного учасника процесу навчання.

Сам процес навчання має бути побудованим на принципах інтерактивної взаємодії студента з викладачем у різноманітних життєвих ситуаціях. «Взаємодія, інтеракція – це колективна діяльність, яка розглядається нами не з боку змісту чи

продукту, а в плані соціальної її організації» [2, 29]. Така взаємодія повинна розвивати самостійність студента, його творчу активність і відповідальність за кінцевий результат.

Інтерактивні методи навчання дійсно є частиною особистісно-зорієнтованого навчання, оскільки сприяють соціалізації особистості, усвідомлення себе як частини колективу, своєї ролі і потенціалу.

„Сутність інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умов постійної, активної взаємодії всіх студентів. Це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове навчання)...”[3, 7].

Викладачі вищих навчальних закладів постійно займаються пошуком альтернативних, більш гнучких моделей та методів навчання, які могли б допомогти студентам в самостійній роботі, сприяли б їх самовдосконаленню, адже „людина має навчитися:

- пізнавати, тобто оволодівати інструментарієм, необхідним для розуміння того, що відбувається у світі;
- діяти таким чином, щоб робити потрібні зміни у середовищі свого мешкання;
- жити в суспільстві, беручи участь у всіх видах людської діяльності” [1, 31].

Під час інтерактивного навчання студент стає не об'єктом, а суб'єктом навчання, він відчуває себе активним учасником подій і власної освіти та розвитку. Це забезпечує внутрішню мотивацію навчання, що сприяє його ефективності.

Після запровадження цих методів у студентів спостерігається набуття культури дискусії, вміння приймати спільні рішення; покращення вміння спілкуватися, доповідати; поліпшення рівня сприйняття та володіння головними мисленнєвими операціями.

Інтерактивні методи дозволяють студентам:

- аналізувати навчальну інформацію;
- навчитись формулювати власну думку, аргументувати й дискутувати;
- навчитись слухати іншу людину;

- моделювати різні соціальні ситуації;
- знаходити спільне розв'язання проблеми;
- розвивати навички проектної діяльності, самостійної роботи,

На відміну від активних методів навчання, які будуються на односторонній комунікації (її організовує викладач), інтерактивні методи принципово змінюють схему комунікації в навчальному процесі. Інтерактивні методи орієнтовані на реалізацію пізнавальних інтересів і потреб особистості, тому особлива увага приділяється організації процесу ефективної комунікації, в якій учасники процесу взаємодії більш мобільні, відкриті й активні.

Однак, неможливо побудувати весь процес навчання виключно на інтерактивних методах. Це один з багатьох прийомів, які допомагають досягнути мети і приносять результат тільки в поєднанні з іншими.

Література

- 1. Інтерактивні методи навчання у підготовці спеціалістів для банківської системи України: Зб. наук. праць. – С. – Х., 2001.*
- 2. Пасов Е.И., Кузов лев В.П., Коростелев В.С. Цель обучения иностранному языку на современном этапе развития общества. Общая методика обучения иностранным языкам. Хрестоматія / Ред. Леонтьев А.А. - М., 1991.*
- 3. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія і практика. - К., 2002.*
- 4. Типовая программа Украины „Английский язык для профессионального общения”. - К., 2003.*

Різниченко, А.В. Інтерактивні методи як частина особистісно-орієнтованого навчання [Текст] / А.В. Різниченко // Сучасні проблеми лінгвістичних досліджень і методика викладання іноземних мов професійного спілкування у вищій школі: збірник наукових праць. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2007. - Ч.2. – С. 143-145.